

NARODNA STRAŽA

IZLAZI SVAKE SUBOTE. — PRETPLATA IZNOSI GODIŠNJE DIN. 60, POLUGODIŠNJE I TROMJESOČNO RAZMJERNO. — ZA INOZEMSTVO DVOSTRUKO. — OGLASI PO CIJENIKU. — PISMA I PRETPLATA SE ŠALJU NA UREDNIŠTVO I UPRAVU „NARODNE STRAŽE“ SIBENIK. — RUKOPISI SE NE VRAČAJU.

BROJ 46.

ŠIBENIK, 12. PROSINCA 1925.

GODINA V.

Naši ideali.

Bacimo li mi jedan sami letimčni pogled u historiju, opazit ćemo narode, koji su evali, kulturno, gospodarski, književno i politički. Prošli su svoje doba razvijanja i cvata te ih nastojalo, moderni arheolog sađa se muči, da iz ruševina sabere ostake njihove velike kulture. Muzeji Engleske, Francuske, Njemačke i Italije, a zadnjih decenja i Amerike daju nam samo blijeđi slike te nje-kadašnje njihove visoke kulture.

Veliki je bio Egipt od vremena prvih dinastija, koje su nam dale Kufu piramide, i sjajne hramove u Tebi. Pred ovakvim spomenicima iz prošlosti za čovjek ostaje zapanjen i pita se „Je li moguće, da je čovjek toliko vijekova prije Krista podigao tako sjajne piramide?“. Tutankamenova grobnica otkriva se, premda on kažnjava (prama vjerovanju lako-mišljenika) učenjake, koji se usudjuju uznenimiravati sveti grobni mir.

Ostatci Ninive i Babilona pričaju nam o slavi Asiraca i Babilonaca. Velike biblioteke iz pećene gline, daju nam slike bogatstva, raskoši i moći asirsко-babilonske sile.

Grčka iz doba Perikla poznata nam je po ostatcima Atene i njezine Akropole. Fidijina, Praksitelova, Leontesova (i stotine drugih) remek-djela, resa velegradske muzeje i pričaju nam o grčkoj slavi.

Rim, sitan i malen u svom prvom početku za tradicionalno doba kraljeva, postaje velik u doba republike, a najveći u doba careva.

Krist se rodio u malenom Betelju, živio je u Nazaretu, javno nastupio u Jeruzolimu, propovedao u Palestini, ustanovio kršćanstvo, koje se je u najkraće vrijeme raširilo po čitavom svijetu. Kršćanstvo živi prve vijekove proganjeno, ali Milanskim ediktom 313. već slavi pobedu nad poganstvom. Od onog historičkog datuma kršćanstvo igra veoma važnu ulogu u povijesti pojedinih naroda Europe i čitavog svijeta. U burnim godinama srednjeg vijeka, za doba krvoljčnih ratova, u času viteških razmirača pojedinih junaka, samo kršćanstvo spašava kulturu, u zabitnim tada manastirima, ali pravim ognjištima civilizacije i kulture.

Historija je kroz dvadeset vijekova izmjenila lice naše kulturne Europe; nestalo je silnih carstva; okuđenje glave poništene su u prahu; razne

istorijske katastrofe uskomešale su narode, ali vjera Kristova ostala je uvijek ista: Uvijek sigurna, svježa, solidna, nepromjenjiva, božanska, bila je važni faktor u historiji ne samo Europe već čitavog svijeta.

Kristova nauka jest naš ideal, kojim se mi Katolici punim pravom ponosimo!

Krist je svojom naukom već odavna riješio razna, veoma važna moderna pitanja. I dok se današnji naučnici trude, da riješe važna pitanja bez Krista, mi tvrdimo, da su ta pitanja već odavna riješena, na bazi Kristove božanske nauke. Socijalno-ekonomsko pitanje riješeno je velikim riječi Boga čovjeka, koja propovjeda jednost i pravednost. Gospodarsko pitanje riješeno je na bazi Kristove nauke, koja propovjeda razboriti kapitalizam, a kapitalista mora biti pun ljubavi prema podređenim radničkim masama. Političko pitanje nije se riješilo mirovnim konferencijama u naše poratuo doba i veliki Wilson, koji je tvorac svojih znanimenitih tačaka, bio je samo veliki pagijator kud i kamo veće Kristove nauke. Moralno-religiozno pitanje, koje se danas bavi vaspitanjem naše uzdanice, mlađež, te se u školama čine razni pokusi bez vjere i moralu, već je odavno riješeno Kristovom naukom. Obiteljski život, kojega se danas hoće zavesti u bezbroj ženitbenih rastava i razblud slobodne ljubavi, Krist je riješio podizući ženitu na čest Sakramenta, obdarrenog jednoženstvom i nerazvježivošću. Pitanje auktoriteta, koje se danas štiti bajonetama i tamnicama, Krist je najsavršenije uspostavio riječima: „Svaka je vlast od Boga“.

S punim dakle pravom mi kršćani-katolici možemo biti ponosni Kristovom naukom; s punim pravom možemo modernom svijetu staviti na srce velike ideale kršćanstva, onog kršćanstva, koje iza dyadeset već vijekova uvijek je moderno, nepromjenjivo i idealno, jer božansko. Narad! Natrag k Kršćanstvu, natrag Kristu, koje je proživjelo dvadeset vijekova, usprkos svim progontvima!

Moderne framusanske lože već su odavna pjevalje opijelo Kristovoj nauci, ali Kristova nauka i Crkva stoje i stajat će kroz sve vjekove: „I vrata paklena nju nadvladati neće!“

Englesko-Turski spor. Mosulsko pitanje.

Savjet Lige Naroda koji zasjeda u Ženevi ima da riješi kroz najkraće vrijeme jedno od najdelikatnijih današnjih pitanja, a to je mosulsko pitanje.

Jezgra t. zv. mosulskog pitanja našim čitaocima dobro je poznata. Pitanje jest u naužoj vezi sa pitanjem razgraničenja između Angorskog

Turske i Iraka, koji se nalazi pod protektoratom moćne Velike Britanije, Lozanskim ugovorom iz god. 1922. Ovim ugovorom ostalo je neriješeno pitanje, da li ima pripasti Mosul sa svojim vilajetom, vrlo bogatim petrolijskim izvorima Turskoj ili Iraku. Engleska je pitanje razgraničenja prama gore spomenutom ugovoru imala

riješiti dogovorno sa Kemalovom Turskom. U slučaju da je nemoguće mirno rješenje pitanja odluka spada na Ligu Naroda.

Turska je svim silama nastojala, da Mosul pripadne njezinom teritoriju, a Engleska opet nije mogla da popusti otcjepljenje Mosula od Iraka. Pošte jeseni pitanje je prepusteno na rješenje Društva Naroda. Društvo Naroda izvršilo je čitavu stvar posebnoj anketnoj komisiji, ali Turska nije htjela prihvati mnjenje komisije. U toj teškoj situaciji pitanje je izvršeno Savjetu Lige Naroda, koji mora da riješi ovaj gordijski čvor.

Dok je u Engleskoj najoptimističnije raspoloženje, u Turskoj je sve napeto i zaudara po barutu (iako je Radić kazao da je barut momak). (Op. slagara.) Jedna sama iskra mogla bi da podigne u plamen čitavi Istok, jer i Engleska, Turska, Francuska i Rusija rado bi prihvatile nabaćenu rukavicu. Reklji smo i Rusija te jedan dio engleske štampe nazrijeva u nepopustljivom držanju Turske dretkni utjecaj sovjetske Rusije, koja na svakom koraku želi da smeta engleskim interesima na Istoku.

Prama zadnjim vijestima iz Cari-grada očito je, da su izbile dvije struje: Jedna potpuno radikalna koja

stoji na bazi nepopustljivosti, a druga sa Kemal-pašom, da se popusti. Predviđaju se teške unutrašnje trzavice u Carigradu te nije isključeno, da će pod priliskom javnog mnjenja Kemal-paša popustiti i doći do promjene vladine politike u mosulskom pitanju. Vlada je do sada bila nepopustljiva, makar i došlo do rata sa Engleskom, jer se u tom slučaju nadala pomoći iz Rusije. Vlada sada hoće, radi unutrašnjih političkih razloga, da pod svaku cijenu izbjegne oružani sukob.

Engleski ministar kolonija Amerika sjednici 9. tek. mj. u Ženevi branio je englesku tezu naglašujući, da vijeće Saveza Naroda može da doneće obligatornu presudu u ovom pitanju. Turski predstavnik Munir-bej revindirao je pravo Turske na Mosul, napominjući da Turska vlada ne može da usvoji presudu Vijeće Saveza Naroda, jer to vijeće može da bude samo posrednik pri rješavanju ne arbitarno. Sjednica je bila vrlo burna i potrajala je 2 i pol sata. Scialoja je zaključio sjednicu izjavom, da će se pitanje Mosulu uzeti u pretres u jednoj narednoj sjednici.

Kroz najkraće vrijeme vidjet ćemo, da li će se Istok zaplesti u ratni vrtlog ili će se pitanje mirno rješiti.

Naša nastava.

Općenita je tužba, da se dandas škola nalazi u dekadenciji i u nas navlastito. Srpska je školi uzgoj i naobrazba, a danas nema ni uzgoja ni naobrazbe. Tko prati razvoj naše škole, mora da se smuti i da protrene od užasa promišljući kakav ćemo naraštaj imati do 10-20 godina, kad sadašnji učenici stupe u život.

Nema uzgoja, rekli smo. Bez vjere nema uzgoja, a svi znamo kako stojimo u školi odnosno na ovo pitanje. Kako se izražavaju neki učitelji? Kakav primjer daju? Što se čita? Zlo u školi, zlo u kući, gore na ulici. Zabave, kino, drugovanje, sve je kao navijaš organizovano da se mlađe kvari. Društva, kojima je svrha da mlađe oplemenjuju, progone se, a društva koja uzgajaju razbijanje, smušenjake šire nestrpljivost, promiču do- ušivanje, slobodnjaštvo, pužanje, zagovaraju se.

Nema naobrazbe, jer se malo uči a još manje zna.

Neka nam kažu direktori srednjih škola što znaju djeca na prijamnom ispitu? Dotle se je došlo, da treba kroz 2-3 mjeseca pripravljati za prijamni ispit dijete iz 5-6 godina po-hadanja osnovne škole, i ne znam koliko bi ih prošlo, da se nema osobiti obzira. A što se traži na tom ispitu?

Kako se uči u srednjim školama i to znade svaki, koji dolazi ma bilo koliko u doticaj s mlađeži.

Danas ta mlađež nema nijedne gramatike, ne zna pravilno piati niti nuukovnim jezikom, a da ne govori-

mo o onoj nekoj kulturi, što se je negda odraživala na ispitu zrelosti.

Pa nije ni čudo! Sved nove reforme, nepomišljeno izdate, međusobno oprečne, nepraktične, često i smješne!

U neko vrijeme na čelu prosvjetne stajali su ljudi na glasu stručnjaci a danas može biti koji mu dragi politički špekulant makar bio i bez kvalifikacija. Kad su se izdavale reforme, prije bi se dogovarali savjetnici, opet stručnjaci, a danas se to skupusi na brzu ruku, imajući pred očima više drugotinje ciljeve nego li pravu naobrazbu.

Prateći nekoje reforme mi bi rekli kao da se djeca igraju!

S druge strane regbi da se ide za unifikacijom nastave ali na način da se generalizuje ono što nije dobro! Moramo priznati, da nažlost školstvo u Srbiji nije baš uzor u Evropi, i da je bilo natražnje nego li u kojem-drugom prečanskom kraju. Duhovito je netko rekao, da je Pribićević svojim reformama htio turiti Srbiju za 50 godina napred a prečanske krajeve za 50 godina natrag, da tako postigne unifikaciju.

Starčević je negda fonetiku nazvao govedarštinom, ali jezik, što se danas naturija školi zasluzio bi gori naziv. Uzmite u ruke n. pr. dačku knjižicu, uistinu skroz nepotrebnu i bezsmislenu, i proglatite one članke. Kakav je to pravopis, kakav jezik! Smiju se učitelji, smiju se učenici.

Cemu nam onda filolozi, čemu udžbenici o pravopisu, kad se odozgar nagradjuje jezik?

očarao rad O. Vrcana, O. Blušića i O. Rudana, koji ostavljaju Šibenik, a idu na svetu novu dužnost; O. Vrcan za stariješinu ubavog samostana na otocištu Visovcu, O. Blušić za župnika u Vrliku, a O. Rudan za ličnog tajnika provincijala dra Grabića. Na ljeđu pozdravnu riječ brata Kulića odgovorio je O. Vrcan, duhovni voda Orlja, i istaknuo ideologiju istoga. Značajne su bile njegove riječi, kad je zadnji put govorio braći i sestrama. Suznim očima rastavio se je sa svojom braćom.

Bratskom sastanku na poziv Orlja prisutstvovao je i Cecilijski zbor te je majstor-ki optjevao: „Za dom mili“, „Kukavica“ i „Orlovska himna“.

Sastanak je bio zaslanđen predstavom naših mladih Orlica, a najljepša i najsimpatičnija tačka je bila živa slika trih mladih Orlica, koje su bile obučene u trim bojama hrvatske naše trobojnice. Bog živi!

Socijalni vjesnik.

AMESTIJA ZA VOJNIČKA KRIVIĆNA DJELA. UKAZOM NJEGOVA VELIČANSTVA KRALJA Sbr. 9613 od 10. novembra 1925. godine oproštena su i dati zaboravu:

1). Krivična dela predviđena u § 44 voj. kaz. zak. i izvršena do dana ovoga Ukaza, kao u onim slučajevima, kada se krivci samo javje najdalje 1. januara 1926. god.

2). Krivična dela predviđena u § 57. u vezi § 58 voj. kaz. zak. i iz § 63 u vezi §§ 64 i 67 voj. kaz. zak. (samovoljna udaljenja, begstva i dogovorna begstva) izvršena od strane podoficira, kaplara i redova i neukaljica naših Vojske i Mornarice u vremenu od 21. Oktobra 1923. god., pa do danas i to samo u onim slučajevima, gde su se krivci sami vratili u svoje komandile ili prijavili sami vojnim gradjanskim vlastima radi uputa u komandu ili to učinili do 1. Januara 1926. god.

IZLOŽBA U FILADELFIJI. Mole se izvoznici cementa, karbida i cijanamida, mramora i kamena, asfalta, bauksita, ugnjena, nealkoholičnih likera, ulja, višanja, buhača i mliva buhačeva, ljekarskog bilja i njegovih distilata, sardina i slane ribe, da saopštiti odmah ovoj Komori da kame sudjelovati izložbi u Filadeliji i na kojoj način.

Izložba će se održati između 1. Jula i 1. Decembra 1926. Prevozi uzoraka sa primorja koncentrisati će se u Splitu, odakle će biti otpošti u Ameriku, na državne troškove, ali su izlagaci dužni, da plate 5 dolara za svaku četvernu stopu u paviljonu.

Uz uzore treba da svaki izvoznik sačasti prospakte na engleskom jeziku o kvantu robe, koju može da izvozi, analizu, cijene i uvjete prodaje. Izlagaci produkata narodnog i umjetnog obrta, imadu se prijaviti Srednjoj Tehničkoj Školi u Splitu. — Naknadno bit će javljeni, koji se uzorci mogu besplatno izložiti. —

Trgovačko-Obrnčka Komora — Split.

VINSKI SAJAM U ZAGREBU. Uprrava Zagrebačkog Zbora zaključila je, da odsele svake godine početkom proljeća pređu u Zagreb sajam vina po uzorcima. U dojdućoj godini održati će se ovaj sajam od 21. do 28. III., istodobno sa sajmom motornih vozila i gospodarskih strojeva, radioaparata,

„Kad sunce zade, grad obamre, sví se povuku u svoje kuće, gdje se grli istočni sjaj sa zapadnom raskošnošću. Pošto na istoku nitko nije siguran u noći za svoj život i imetak, svaka kuća ima mala, kako okovana vrata, koja se odmah u sumrak zatvaraju.“

Danas ima u Damasku patrijarhalna biskupija obreda grčko-melhit-skoga sa 12.000 katolika, 9 župa i 1 sjemenište; nadbiskupija obreda Maronitanskoga od g. 1858. sa 26.000 katolika, 52 župe i 89 crkvi i 95 svećenika; nadbiskupija obreda sirskoga od g. 1837. sa 3.000 katolika, 4 župe i 6 crkvi i 5 škola sa 9 svećenika.

Damask je bio u starini grad, koji je dao svijetu mnogo učenjaka i umjetnika. On je bio kao veliki svjetionik civilizacije svemu Istru. Nije su dakle čuditi, što onaj narod ne može podnijeti da bude kao kolonija bud kake evropske velevlasti. Damaščani nerado gledaju francuske vojnike i časnike u galu paradi, kako klepetaju dugim sabljama po njihovim hiljadogodišnjim ulicama. Sada eto u zadnje vrijeme taj ljeplji i kulturni grad Istru bio je nemilo bombardovan.

Don. I. Vuletin.

I plakatskom izložbom. Uz vino izložiti će se i ostala alkoholna pića. Vinski će se sjam smjestiti u glavnoj industrijskoj palati. Kao izlagач mogu sudjelovati svi tuzemni producenti i trgovci vina odnosno alkoholnih pića na veliko i to isključivo sa proizvodima domaćega porijekla. Svrlja je sajma, da prikaže sve vrsti vina sposobne za tržište, što se kod nas dobivaju. Izložbi će se naravno samo uzorci i na temelju tih uzoraka moći će izlagati da primaju narudžbe. Uprrava Zbora poduzela je već sve potrebno, da se o ovoj priredbi obavijesti i inozemni kupci, pa se očekuje, da će istu posjetiti i znatan broj stranih interesantaca. Obzirom na velike količine vina, koje leže uskladištene kod naših producenata i trgovaca očekuje se, da će ova priredba vinski kružu znatno ublažiti. Uprrava Zbora nastoji, da svi poznatiji naši vinski krajevi i najvažniji producenti i vinski trgovci sudjeluju, kao izlagaci na ovoj priredbi, da bi tako slika naših vinskih proizvoda bila čim potpunija. Prijave za sudjelovanje već su potpune stizavati.

NEDELJNI POČINAK. „Po ovlaštenju „Gosp. Ministra Socijalne Politike Broj 350/VI. od 31. oktobra 1926. god. a na osnovu §. 13. Zakona o Zaštiti Radnika od 14. juna 1922. god. (Služb. Novine „Br. 128) naredjuje u cilju jednoobraznog

regulisanja pitanja zatvaranja radnji nedjeljom:

„I. da u smislu §. 12. st. 1. Zakona o „Zaštiti radnika“ imaju biti u svim mestima i oblasti sve radnje nedjeljom zatvorene,

„II. da gornja odredba ne važi:

„I. u smislu §. 14. stava 1. imenovanog zakona za preduzeća, koja rade sa ustavarom i istovarom brodova, parobroda i ladja u pomorskim i rečnim lukama,

„2. za tvornice cementa,

„3. a za §. 2 spomenutog zakona „habrojane radnje (kafanske, gostioničarske, hoteličke, fotografiske, za pogrebne spremište) u kojima pomoćno osobije može raditi po ceo dan, za radnje pekarske, mesarske, berberske, svećarske, sa životinjama namirnicama, za prodaju duhana i novina, u kojima pomoćno osobje može raditi do podne,“

„4. u smislu §. 14. st. 3. za trgovacke radnje u opština, koje imaju ispod 10.000 stanovnika, ali najviše dva časa,

„5. za slučajeve poborjane u §. 15. dotičnog zakona,

„6. ako u taj dan pada godišnji vašar u dotičnom mestu,

„III. Napred spomenuti iznizi mogu biti učinjeni uz obaveze za postlodace iz §. 14. poslednji stav i §. 15. Zakona o Zaštiti Radnika, kao i bez prava povrede §. 16. Zaovoga kona.“

Iz vanjske politike.

P KRIZA U NJEMACKOJ. Nakon demisije Lutherovog kabineta, državni kancelar je predao demisiiju cijele vlade, koja nije imala većine. Drži se, da križa neće drugo potrajeti, jer se vjeruje, da će predsjednik Hindenburg opet povjeriti mandat Lutheru. Pučka stranka u Njemačkoj igra veoma važnu ulogu u rješenju krize.

P OBRAZOVANJE NOVE VLADE U ČEHOSLOVAKOJ. Napokon je obrazovana nova vlast nacionalnog-klerikalnog bloka: Predsjednik Švehla (agrarna stranka), ministar vanjskih posala dr Beneš (nar. socijalista), unutrašnjih djela Nošek (pučka stranka), prosvjete Srdinsko (agrarna stranka), pravde Biskovski (agrarna stranka), trgovinu Dvoraček (nar. socijalista), željeznicu Bechuna (soc. demokrati), općih radnja Mloch (industrijska stranka), poljoprivrede Hodža (agrarna stranka), izjednačenje zakona Vinter (socijalista), narodnog zdravlja Tuchny (nar. demokrata), pošta Šramek (pučka stranka), saobraćaja Dolanskog (pučka stranka), narodne obrane Štrbny (nar. socijalista). — U novoj vlasti zastupano je 7 političkih grupa: agrarci (4 ministra), narodni socijalisti (3), pučka stranka (3), socijaldemokrati (2), narodni demokrati (1), obrtna stranka (1), strukovnjaci (2). Nova vlast je pomnožena stara koalicija.

P BOJEVI U SIRIJI. Francuske čete su zasjele Hasbajo, koji su Druzi junački branili. Osvojenje Hasbaja je teški udarac za Druze. Druzi su organizirali protunapad na Damask, ali im se izjavilo, uz velike gubitke.

P GRČKO - BUGARSKI SPOR. Društvo Naroda u svojoj 37. sjednici u Ženevi riješilo je grčko-bgarski spor ali interesiranе države nijesu odlukom zadovoljne. Kalfov u ime Bugarske zahtjeva odštetu od 350 milijuna leva, a grčki zastupnici Rendis je otklonio svaku odštetu Bugarskoj i traži da se Grčkoj isplati odšteta u iznosu od 50 milijuna drahma.

P TALJANSKO-EGIPATSKI SPOR. Između Italije i Egipta potpisani su 6. tek. nuj. sporazum u pogledu granica Cirenejike. Pratni sporazumu Italiji pripada Džarabul.

P LENJINGRAD. Sovjetska je vlast potjerala iz Moskve glasovitog generala Brusilova.

P NAŠ POSLANIK KOD VATIKANA. Burna afera između Vatikana

i Beograda radi svetojeronimskog pitanja svršila je tako, da je dr Smoljaka dobio 2-mjesečni dopust. Ovaj dopust jest samo fingiranje jer je stalno da Vatikan energično zahtjeva, da dr Smoljaka ne zastupa više našu državu kod Vatikana.

P IRSKE GRANICE. Ulsterski parlament prihvatio je zaključak o irskim granicama, koje je odlučila Lordova kuća. Valer je održao oštar govor protiv ovakvog rješenja granica između Irskog i Ulstra, naglašujući da će se zajedno sa prijateljima i dalje boriti protiv velike nepravice Velike Britanije koja komada postlačenju Irsku.

KONFERENCIJA MALE ANTANTE. U zadnji čas potvrđuje se veoma važna vijest za Dalmaciju, da će se konferencija Male Antante održati krajem januara u našoj hrvatskoj Ateni, pitomom Dubrovniku.

Iz naših katoličkih redova.

PETA OBLJETNICA SMRTI BLAG. BISKUPA MAHNIĆA. Ponedjeljnik dne 14. tek. mј. pada peta obljetnica smrti našeg prvaka dra Mahnića, koji je kod nas organizovao sva naša katolička društva. Ovom prigodom će Katolički Savez izdati osmrtnicu, a sveta Misa biti će u ponedjeljnik u 7 sati u crkvi sv. Frana. U večer u 6 sati držati će pomen slovo u Badžani profesor O. Toma Tomašić. Koli na sv. misu, koli na pomen slovo, pozivaju se sve naše katoličke organizacije u gradu.

PROSLAVA ĐAČKOG DANA. Ove se godine na našsvećaniji način proslavio đački dan na dan Bezgrješnog Začeća. Kao priprava za taj dan, održala su sva naša katolička društva u crkvi sv. Lovra svećeniku trodnevniču. Propovjedao je prečasni don Ante Šare, katehetu mjesnog preparandija, koji je svojom životom, učenjem i iskrenom rješuju osokoljku sve naše članove i članice na daljnji sve to žilaviji rad. Prve večeri prikazao je najvažnije pitanje „Zašto je čovjek na svijetu?“ te je uvjerio sve prisutne, da je za čovjeka kud i kamo plemeniti cilj nego li mu daju moderni materialiste i bezvjerjenci. Druge večeri govorio je o „Crkvi Kristovoj“, toj jedinoj čuvare Božanske nauke Isusove. Treće večeri govorio je o ljeputi krijeti „Svete čistocene“, toli

potrebiti u naše razvratno i pokvareno doba. Na dan Bezgrješnog Začeća okupili su se članovi i članice svih naših organizacija u klasičnoj katedrali, da zajednički pristupe na sv. pričest. Prečasni Šare progovorio je i pozvao, da polože svi svoja zajete u pred oltar Majke Marije. Oko 300 članova i članica sjedinilo se je sa svojim Bogom u sv. pričestu. — U večer bila je u Badžani svećana akademija. U veoma uspješnu predavanja, pjevanje i deklamacije, dala se je predstava „Marijino Dijete“. Ovo je naš idealni rad! Nek nas slobodno naši protivnici zovu mračnjacima! Neka se ipak sjete, da mi podizemo moral i širimo najuživljenije ideale, a naše članove i članice vježbamo, da dodjdu do pravog karaktera.

CECILIJSKI ZBOR. Na dan Bezgrješnog Začeća pjevalo je Cecilijski Zbor u crkvi sv. Franu preko sveće Mise i poslije podne za vrijeme blagoslova. U nedjelju polazi u Skradin, da sudjeluje proslavi hiljadogodišnjice Hrvatskog Kraljestva. Pjevati će glagolsku misu od Adamića i Taclika, Tebe Boga hvalimo od Leđerera, a sudjelovati će također večernoj zabavi sa par pjesama.

SASTANAK ZORE. Prošle srijede održao se je redoviti sastanak Zore, na kojem je veoma uspješno govorio duhovni voda društva profesor Tomasić o „Karitativnom radu“. Cilj predavanja bio je, da društvo i ove godine za Božić obdar siromahe i bijednike našeg grada odjelom, obućom, hranom, a mališe slatkisima.

SEKCIJA SLUŽAVKA. Sastanak „Služavka“ održao se je prošle nedjelje; govorio je duhovni voda društva o „Uspješnom radu u katoličkim organizacijama“. Sekcija lipovo predaje te će se za Služavke kroz najkratće vrijeme otvoriti analfabetski tečaj. Čudimo se samo, da se sa

*Zdravje
i sreća*

Majka i đijete, mirisujući od čistote, sjajući od svježine, njegovanu i tečno. Radosno zdravljie smije se sa blještavim Zubima.

Dnevna njega sa Kalodonom je najsigurniji put, za održanje ljepe i zdravlja Vaših zuba.

*Genac kren za zube
olajšor
KALODONT
u soim ustima*

strane veoma intenzivno radi protiv ovog toli potrebitog društva.

PROMOCIJA. U ponedeljak, dne 30. studenoga, promoviran je na zagrebačkom sveučilištu na čest doktora prava književnik Branko Storov. Našem mlađom istom šljeniku najsrdaću je itamo.

DR. ŠILOVIĆ O POK. DRU RC GULJI. U nedjelju dne 29. studenoga održao je dr. Šilović u „Narodnoj Zaštiti“ u Zagrebu vrlo lijepo predavanje u kojem je iznio rad blag.

strane Rogulje. On je o dru Rogulji rekao, da je bio uzoran katolik i voda hrvatskoga katoličkoga pokreta, ali kad su od gladi umirala hrvatska i srpska djeca po našim krajevima, on je gledao samo, gdje je potreba najveća, pa se očinski zauzima za izglađnjelu djecu, ne stedeći nigdje svojih sila i ne pazeći, koje su mu narodnosti i vjera stradalnicu. — Ako su ovako radili naši katolički pravaci, tako radimo i mi. Ipak naši nam protivnici predbacivaju intolerantizam i vjersku nesnošljivost!!!

telske, fotografске, svečarske, za pogrebnu opremu te prodaju duhana i novina ceo dan.

Ako prodavač duhana i novina u svom dučanu i prodaju druge robe propisan je i za njega potpun nedjeljni počinak osim u slučaju, ako je druga roba odijeljena od prodaje duhana i novina, u lokaluu za to posebno napravljenom odnosno na kakvu prozorčicu, dok glavna vrata dučana imaju bili sasvim zatvorena. Nadamo se da će nedjeljni počinak vrijediti i za radnike koji su zaposleni pri radnji nove obale.

Š GLAVNA SKUPŠTINA POMORSKOG ŠPORTSKOG KLUBA "KRKA". Nedjelju 13. tek. mj. u 17 sati u dvorani „Sokolskog društva“ održati će Krka svoju redovitu godišnju skupštinu na kojoj će se poslije izvještaj raznih resora birati nova uprava; kao najvažnija točka dnevnog reda jest gradnja novog hangara.

Š KRADE. U našem gradu su u zadnje vrijeme učestvovali manje i veće krade. Despot Zorki ženi Jakova ukraden je u kući iz ormara zlatni sat i vrijednosti od 4000 dinara, 1 zlatni prsten sa više malih dijamanta u vrijednosti od 6000 dinara i više drugih manjih stvari, u vrijednosti oko 800 dinara. Preporuča se svim satničarima i zlatarima u gradu, da prijave redarstvu svaki sumnjiči slučaj.

Š PO PORODU UMRLA. Danica Matov žena Dumina iz Jezera u teškim časovima poroda bila je asistirana od neispitane primatelje. Nesretna rođilja je rati neopreza primatelje odmah iz poroda unila.

Š DOK SE PLEŠE NESTAJE KAPUTA. Dok je u prostorijama gradskog kazališta gosp. Lorando Alfred džiao plesnu školu bio mu je ukrađeno novi kapot. Pa nije nikakvo čudo jer je lupež smatrao, da je suvišan kaput dok se pleše!

Š POLICIJSKI KAZNJENI. Više osoba kažešeno radi izgreda u stanju, radi nemoralnog radi nedoličnog ponasanja na mjestima.

Š OKRUŽJU HKN. SAVEZA ZA KATOLIČKI DOM mjesto čestite prigodom imendana preč. g. don Nike Tabulov-Truta darovala je Božiću ud. Beroviću din. 20. — Odborno zahvaljuje.

Š HK „ORLU“ I HK „ORLICI“ U MURTERU don Ivo Berak darovao je po din. 10. da počasti uspomenu svog dobrog prijatelja o. Mihovila Lopca. Oba odbora harno zahvaljuju.

Š KREŠIMIROVOM ORLOVSKOM OKRUŽJU darovao je din. 5 Mate Mudronja, crkvinar Gradine (Murter) — Odbor najlepši blagodari.

Š ZAGREBAČKA BURZA od 12 o. mj. notirala je: Din 795.60 za 100 aust. šilinga, Din 13.41 za 1 njem. marku, Din 227.41 za 10 talij. lira, Din 273.53 za 1 engl. funtu u čeku, Din 56.40 za 1 dolar u čeku, Din 213.50 za 100 franc. franaka, Din 10.89 za 1 švic. frank, Din 167.41 za 100 čeških kruna, Din. 7.94 za 10.000 madž. kruna.

Veliku premiju od 50.000 Dinara možete zanemariti, ako ne čitate ovaj oglas!!

U cilju, kako bi uveli naše specijaliteti parfima, mi smo se odlučili za Božićnu reklamnu prodaju, koja će trajati do 27. decembra o. g. i to:

1 karton sa 6 boca različitih „Odeon“ parfima za samih Dinara 65.- (mjesto Dinara 90.-)

Učesnicima na ovoj velikoj reklamnoj prodaji poklanjamo do 60 velikih premija, koje se na želju dobivalaca isplate i u gotovom novcu i to:

1 premija u vrijednosti do Dinara 50.00.-
2 " " " " 10.000.-
4 " " " " 5.000.-
2 " " " " 2.00.-
10 " " " " 1.000.-
41 " " " " 55.-

Učesnik ove Božićne reklame prodaje postaće svaki, koji će poslati poštanskom uputnicom ili nov. pismom Dinara 65.-, našto će dobiti franco 6 boca različitih „Odeon“ parfima. Svakoj će pošiljci biti priložen jedan kupon sa tekućim brojem k planu o razdoblju premija, i smatraće se svaki učesnik s njime saglasan.

Razdjeljenje velikih premija vršit će se pod nadzorom kral. bilježnika. Prvim 15.000 učesnicima poklonit ćemo pak još 5.000 specijalnih nagrada u ukupnoj vrijednosti od

Dinara 450.000.-

tako, da će do iscrpljenja ovih nagrada prosječno svaki treći naručnik dobiti jednu od specijalnih nagrada, i osim toga u zgodnom slučaju dobiti još i jedno od gore pomenutih velikih premija u vrijednosti do 50.000.- Dinara.

Budući da je broj specijalnih nagrada ograničen na gore pomenutih 5.000, te se radi svih nudnih pogodnosti može očekivati mnogobrojno učestovanje, to Vam se jako preporučuje bezodvlačna narudžba.

„ODEON“ fabrika parfima i kozm. proizvoda.

Ljubljana, Vegova ulica broj 8/9.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. U LJUBLJANI

VLASTITA ZGRADA
GLAVNA ULICA 108.

PODRUŽNICA ŠIBENIK

BRZ. NASLOV GOSPOBANKA
TELEFON BR. 16. - NOĆNI 67.

Podružnice: Celje, Đakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split.

Ispostava: Bled.

Dionička glavnica i pričuva preko Din. 15.000.000.

Ulošci nad Din. 150.000.000.

Ovlašteni prodavaoc srećaka državne lutrije.

Prima uloške na knjižice, te ih ukamaće najpovoljnije.

Oprema sve bankovne i burzovne poslove povoljno, točno i brzo.